

Силабус курсу

Педагогіка

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	бакалавр
<i>Освітньо-професійна програма:</i>	Середня освіта (Природничі науки)
<i>Дні занять:</i>	згідно розкладу середа 14.20 – 17.40 год.
<i>Консультації:</i>	очно в ауд.72., онлайн в системі дистанційного навчання
<i>Рік навчання:</i>	I-II
<i>Семестр:</i>	2-3
<i>Кількість кредитів:</i>	5,5
<i>Мова викладання:</i>	українська

Викладач курсу:	к. п. н, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти, керівник інклюзивно-ресурсного центру ТНПУ ім. В. Гнатюка Удич Зоряна Ігорівна
Контактний телефон викладача:	+38 067 710 0675
Е-mail викладача:	u-z@tnpu.edu.ua
Формат дисципліни:	нормативна
Обсяг дисципліни:	Кредити ЄКТС: 7 (210 год.)

Опис дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» є формування у здобувачів вищої освіти педагогічної компетентності, яка передбачає єдність теоретичної та практичної готовності майбутнього учителя до здійснення педагогічної діяльності і основними компонентами якої є:

- ✓ *інформаційний*: здатність критично оцінювати процеси і явища, що відбуваються в освіті; володіння інформаційними технологіями, уміння опрацьовувати різні види інформації;
- ✓ *комунікативний*: здатність організувати ефективну професійно-педагогічну взаємодію; здатність працювати в команді;
- ✓ *продуктивний*: уміння працювати, отримувати результат, ухвалювати рішення та відповідати за них;
- ✓ *автономізаційний*: здатність до саморозвитку, творчості, самовизначення, самоосвіти, конкурентоспроможність;
- ✓ *акмеологічний*: готовність, спроможність і потреба жити за традиційними моральними нормами та цінностями;
- ✓ *психологічний*: здатність використовувати психологічні засоби навчання в організації взаємодії в освітній діяльності;
- ✓ *предметний*: здатність комплексно підходити до організації і здійснення освітнього процесу, моделювання педагогічних систем; володіння необхідними засобами навчання у сфері навчального процесу;

-
- ✓ *особистісний*: здатність до особистісно-професійного зростання та саморозвитку; володіння необхідними для педагогічної діяльності особистісними рисами та якостями
 - ✓ *ресурсний*: здатність виявляти, продукувати, залучати та застосовувати ресурси необхідні для ефективного функціонування едукативного середовища закладу освіти.

Передбачається, що у процесі вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» у здобувачів освіти буде сформовано ряд компетентностей.

Загальні компетентності:

- ✓ ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах верховенства права в Україні, поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.
- ✓ ЗК 2. Здатність цінувати українську національну культуру, виражати національну культурну ідентичність, виявляти повагу до мультикультурності у суспільстві; зберігати й примножувати моральні та наукові цінності на основі розуміння історії та закономірностей розвитку природничих наук, їх значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.
- ✓ ЗК 3. Здатність діяти автономно, приймати ефективні рішення і відповідати за їх виконання, оцінювати ризики; працювати в команді, мотивувати людей до досягнення спільної мети у сфері професійної діяльності та взаємодії з представниками інших професійних груп.
- ✓ ЗК 5. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз, критичну оцінку та інтерпретацію інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в професійній діяльності, дотримуючись норм академічної доброчесності.
- ✓ ЗК 6. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.
- ✓ ЗК 7. Здатність до системного та критичного мислення, логічного обґрунтування позиції та висловлювання власної думки.
- ✓ ЗК 8. Здатність до генерування нових ідей на основі виявлення та розв'язання проблем; ініціативності, творчості та підприємливості в професійній діяльності; вміння адаптуватися, самоорганізовуватися та діяти в нових ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ✓ СК 2. Здатність організувати освітній процес з використанням різних форм навчання, урахуванням вікових особливостей, індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів учнів.
- ✓ СК 3. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування безпечного, здоров'язбережувального та інклюзивного освітнього середовища.
- ✓ СК 5. Здатність добирати та застосовувати сучасні форми, методи, засоби та інноваційні технології навчання для формування ключових та предметних компетентностей, наскрізних умінь учнів засобами навчальних предметів природничої галузі та інтегрованого навчання.

✓ СК 13. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби, вибудовувати власну траєкторію розвитку впродовж життя.

Програмні результати навчання:

- ✓ ПРН 2. Уміння приймати відповідальні рішення, працювати автономно та в команді, взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, мотивувати їх до досягнення спільної мети.
- ✓ ПРН 5. Уміння здійснювати пошук, аналіз, критичну оцінку та інтерпретацію інформації з різних джерел, використовувати цифрові освітні ресурси та технології в професійній діяльності.
- ✓ ПРН 10. Знання принципів навчання та уміння їх реалізації в освітньому процесі з шкільних навчальних предметів природничі науки, фізики, хімії та біології сучасних закладів загальної середньої освіти;
- ✓ ПРН 11. Уміння добирати та застосовувати сучасні форми, методи, засоби та інноваційні технології навчання для формування та розвитку ключових і предметних компетентностей, наскрізних умінь і навичок, ціннісного ставлення, системного та критичного мислення учнів засобами навчальних предметів природничої галузі та інтегрованого навчання.
- ✓ ПРН 16. Уміння планувати та організовувати освітній процес з використанням очної, дистанційної та змішаної форм навчання, урахуванням вікових особливостей, індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів учнів; прогнозувати результати освітнього процесу.
- ✓ ПРН 17. Знання механізмів суб'єкт-суб'єктної (рівноправної, особистісно зорієнтованої та безпечної) взаємодії з учасниками освітнього процесу та уміння застосовувати навички мотивації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, сприяння розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності.
- ✓ ПРН 18. Уміння організовувати здоров'язбережувальне та інклюзивне освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, протидії різним проявам насильства та дискримінації.
- ✓ ПРН 19. Уміння здійснювати освітню діагностику (аналіз, оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання та корекцію) результатів навчання учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології на засадах компетентнісного та діяльнісного підходів.
- ✓ ПРН 20. Уміння самостійно вчитися впродовж життя, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і вибудовувати власну траєкторію професійного розвитку.

Навчальний контент

№	Тема	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Вступ до педагогічної професії		
1.	<i>Тема 1. Професійна діяльність і особистість педагога</i>	Сформовані знання про виникнення і становлення педагогічної професії, її особливості, функції педагогічної діяльності, її стилі, класифікацію типів учителів, вимоги до особистості педагога, педагогічну професіограму, модель ідеального вчителя, його імідж та авторитет, зміст професійної готовності до педагогічної діяльності, адаптацію молодого учителя, професійне здоров'я. Розвинені навички визначати власний рівень готовності, потенціал та задатки до педагогічної діяльності.
2.	<i>Тема 2. Професійне спілкування у структурі діяльності педагога</i>	Сформовані знання та здатність вибудовувати індивідуальне педагогічне спілкування, застосовувати різні стилі спілкування, налагоджувати комунікативну взаємодію із різними суб'єктами освітнього процесу, визначати та долати труднощі у спілкуванні, попереджати та розв'язувати педагогічні конфлікти.
3.	<i>Тема 3. Підготовка вчителя у закладі вищої освіти</i>	Сформоване уявлення про специфіку освітнього процесу у закладі вищої освіти, структуру та зміст підготовки майбутніх педагогів, форми навчальної та науково-пошукової діяльності, використання інтернет-платформ для онлайн та дистанційного навчання, результати навчання та систему оцінювання навчальних досягнень студентів, види самостійної роботи та організації навчальної діяльності, роль критичного мислення, дотримання академічної доброчесності у навчанні.
4.	<i>Тема 4. Професійне самовиховання майбутнього учителя</i>	Здатність здійснювати професійне самовиховання, укладати відповідну програму саморозвитку, застосовувати різні методи та прийоми самовпливу, визначати напрями та цілі професійного самовиховання, здійснювати усі етапи самовдосконалення, укладати професійне портфоліо, розуміння кар'єрних можливостей у професії.
Змістовий модуль 2. Загальні основи педагогіки. Теорія виховання		
5.	<i>Тема 5. Педагогіка – наука про виховання людини. Предмет і завдання педагогіки</i>	Сформовані знання щодо педагогіки як науки, її історії та етапи розвитку, структуру, напрями розвитку. Уявлення про методологію педагогіки, різноманіття течій зарубіжної педагогіки. Здатність реалізовувати різні методи педагогічних досліджень.
6.	<i>Тема 6. Розвиток, формування, соціалізація і виховання особистості</i>	Здатність визначати домінуючі фактори впливу на розвиток особистості і впливати на них. Уміння характеризувати вікові особливості на різних етапах в розвитку особистості. Сформовані знання про типологічні особливості здобувачів закладу загальної середньої освіти, народу педагогіку, зарубіжні теорії розвитку особистості.
7.	<i>Тема 7. Мета виховання. Виховний ідеал</i>	Сформовані уявлення про мету та завдання виховного процесу, зародження та розвиток ідеї про всебічний і гармонійний розвиток особистості. Уміння здійснювати педагогічне проектування виховного процесу у закладі загальної середньої освіти. Уявлення про загальні тенденції мети виховання у зарубіжних закладах освіти та національну специфіку.
8.	<i>Тема 8. Педагогічний процес. Технологія цілісного педагогічного процесу</i>	Сформоване розуміння поняття «педагогічний процес», його структуру та основні компоненти, рушійні сили, загальні властивості, закони та закономірності педагогічного процесу,

		взаємозв'язок виховання, навчання, освіти і розвитку, зумовленість виховання і навчання суспільними потребами і умовами, єдність виховання і самовиховання, викладання і учіння. Уміння визначати принципи педагогічного процесу, реалізовувати етапи педагогічного процесу, реалізовувати управління педагогічними процесам.
9.	<i>Тема 9.</i> Процес виховання. Принципи виховання	Сформовані знання про процес виховання, його мету, завдання, принципи, необхідні ресурси, а також про процеси самовиховання та перевиховання, умови якісної їх реалізації, причини педагогічної занедбаності і важковиховуваності учнів, шляхи їх попередження і подолання, особливості виховної роботи з учнями, які потребують підвищеної педагогічної уваги, види залежності учнів, їх профілактика, усунення, превентивну освіту.
10.	<i>Тема 10.</i> Зміст процесу виховання	Сформовані уявлення про поняття «зміст виховання», основні напрями виховання особистості, специфіку реалізації напрямів виховання у шкільній та позашкільній діяльності, визначати їх зміст та правила реалізації, уміння їх характеризувати, реалізовувати на практиці, визначати перешкоди у впровадженні змісту виховання в освітній процес закладу освіти та їх долати, залучати необхідні ресурси.
11.	<i>Тема 11.</i> Методи та прийоми виховного впливу на особистість	Сформовані знання щодо системи методів виховного впливу, їх взаємозв'язок, організації виховного середовища. Сформовані уміння застосовувати у виховному процесі методи формування суспільної свідомості, методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки, методи стимулювання позитивної поведінки і діяльності учнів, методи контролю й аналізу ефективності виховного процесу.
12.	<i>Тема 12.</i> Виховання особистості в колективі.	Сформоване уявлення про дитячий колектив, його ознаки, функції, основні типи дитячих колективів, структуру колективу, загальношкільний і первинний колектив, їх структура, офіційну і неофіційну структуру колективу, динаміку розвитку колективу. Уміти застосовувати методику паралельної педагогічної дії, використовувати виховний вплив колективу, реалізовувати умови створення та розвитку учнівського колективу, здійснювати педагогічне керівництво даним процесом.
13.	<i>Тема 13.</i> Організаційні форми виховної роботи	Сформована здатність обирати та реалізовувати актуальні форми виховної роботи у закладі загальної середньої освіти, здійснювати пошуки нових форм позакласної виховної роботи. Сформовані знання про зміст, принципи, форми виховної роботи із здобувачами освіти, взаємодію із керівництвом та іншими педагогами у впровадженні виховної програми, формуванні організаційної культури закладу освіти та класу
14.	<i>Тема 14.</i> Класний керівник у сучасній школі	Сформована здатність виконувати обов'язки класного керівника, реалізовувати процес виховання, самовиховання та перевиховання учнів, взаємодіяти із батьками здобувачів освіти. Сформовані знання про зміст професіограми класного керівника, алгоритм планування виховної діяльності, використання необхідних ресурсів для реалізації цілей виховного процесу, вимоги до плану роботи та іншої документації класного керівника.
15.	<i>Тема 15.</i> Взаємодія соціальних інститутів у вихованні дітей.	Сформовані уявлення щодо ролі соціальних інституцій у формуванні та розвитку підрастаючого покоління, про роль сім'ї

	Педагогізація сім'ї та громадськості	у вихованні дітей (її функції, умови, засоби і методи сімейного виховання, типи виховання), зміст педагогізації батьків і ролі закладу освіти у цьому процесі, взаємодію закладу освіти із громадськістю, громадськими організаціями у створенні спільно ціннісного середовища розвитку школяра.
Змістовий модуль 3. Дидактика. Основи школознавства		
16.	<i>Тема 16.</i> Дидактика – теорія освіти та навчання. Сутність процесу навчання	Сформовані знання про дидактику, її виникнення, об'єкт та предмет, основні категорії, структуру теорії навчання, функції процесу навчання, двосторонній характер, типи навчальної діяльності (догматичний, пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, програмоване навчання), поняття про дидактичні системи і моделі навчання.
17.	<i>Тема 17.</i> Закономірності, принципи та правила навчання	Сформовані уявлення про закономірності навчального процесу та здатність реалізовувати різні принципи і правила навчального процесу у закладі загальної середньої освіти.
18.	<i>Тема 18.</i> Зміст освіти у сучасній школі	Сформовані знання про зміст освіти як засіб розвитку особистості учня і формування його базової культури, проблеми його формування і вимоги до змісту, критерії відбору змісту загальної освіти, нормативні документи, які регламентують зміст загальної середньої освіти: державний стандарт загальної середньої освіти, навчальний план, навчальна програма, навчально-методична література (підручники, посібники), вимоги до змісту та оформлення підручників. Здатність долати перевантаженість учнів.
19.	<i>Тема 19.</i> Методи, прийоми та засоби навчання	Сформована здатність застосовувати у педагогічній діяльності різні методи та прийоми навчання, а також засоби організації навчального процесу та діяльності учнів. Сформовані знання про методи навчання, їх класифікацію та характеристику, проблеми оптимального поєднання різних методів та засобів навчання.
20.	<i>Тема 20.</i> Організаційні форми та системи навчання	Сформована здатність організовувати навчальну діяльність під час уроку та інших навчальних занять у закладі загальної середньої освіти, здійснювати підготовку до уроку, укласти методичну розробку уроку. Знання про класно-урочну систему навчання, типологію уроків за дидактичною метою, нестандартні типи уроків та інших форм навчання, етапи підготовки вчителя до уроку, зміст та оформлення методичної розробки уроків.
21.	<i>Тема 21.</i> Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів	Сформована здатність здійснювати діагностику навчального процесу та контроль навчальних досягнень учнів. Сформовані знання про мету, функції, завдання, види, методи контролю у навчальному процесі; систему, види, критерії оцінювання, облік навчальних досягнень учнів, причини неуспішності школярів і шляхи їх подолання.
22.	<i>Тема 22.</i> Технології навчання	Сформовані уявлення про технологію навчання як нову концепцію навчання, про основні її характеристики, джерела педагогічної технології, постановку цілей їх таксономія. Сформовані знання про основні технології навчання, кредитно-модульну систему організації навчального процесу, дистанційні технології навчання.
23.	<i>Тема 23.</i> Система освіти в Україні. Управління системою загальної середньої освіти	Сформовані знання про систему освіти України, її структуру та освітні рівні, основні освітньо-кваліфікаційні рівні, рівні акредитації освітніх закладів, їх ліцензування, атестація та

		інституційний аудит, органи управління системою освіти, організацію роботи закладу загальної середньої освіти, їх типологію; види, форми і методи внутрішньошкільного контролю.
24.	<i>Тема 24.</i> Інноваційна діяльність у системі освіти. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників в закладах освіти	Сформовані знання про інноваційна спрямованість педагогічної діяльності та інноваційні процеси в освіті, інноваційні освітні заклади, авторські школи, педагогічну кваліметрію. Сформовані уявлення про підвищення кваліфікації вчителів, їх атестацію, методичну роботу у закладі загальної середньої освіти, науково-методичне забезпечення закладу освіти.
Змістовий модуль 4. Основи інклюзивної освіти		
25.	<i>Тема 25.</i> Дитина з особливими освітніми потребами та форми її навчання. Інклюзивна освіта: законодавчо-нормативна база та міжнародний досвід	Сформовані знання про інклюзивне суспільство, нормативно-правову базу, яка регламентує питання інклюзії у віх сферах суспільного життя на міжнародному рівні та Україні, проблему дитячої та дорослої інвалідності в Україні, становлення та розвиток інклюзивної освіти в Україні, Міжнародну кваліфікацію функціонування, життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків, ключові поняття (здобувачі із особливими освітніми потребами, «лінза інвалідності», інвалідність, моделі інвалідності).
26.	<i>Тема 26.</i> Організація інклюзивної освіти. Інклюзивне середовище закладу загальної середньої освіти.	Сформовані знання про комплексний підхід у поетапному впровадженні інклюзивної освіти, етапи впровадження інклюзивного навчання, категорії осіб, для яких організують інклюзивне навчання, адаптацію здобувачів з особливими потребами, визначальні компоненти інклюзивного середовища закладу освіти, універсальний дизайн освітнього середовища, функціонування інклюзивно-ресурсного центру та його співпраця із закладом освіти, організаційну культуру закладу освіти.
27.	<i>Тема 27.</i> Командна робота фахівців інклюзивної освіти. Взаємодія школи із батьками в системі інклюзивної освіти	Сформована здатність працювати у команді психолого-педагогічного супроводу учня з особливими освітніми потребами. Сформовані знання про укомплектування, функції, організацію праці команди психолого-педагогічного супроводу; функціональні обов'язки вимоги до асистента учителя та асистента дитини, їх документація, зміст та шляхи формування інклюзивної компетентності учителя, залучення та співпраця із батьками учня з особливими освітніми потребами.
28.	<i>Тема 28.</i> Навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти. Корекційно-розвивальний і реабілітаційний аспекти інклюзивної роботи	Сформована здатність укладати в командній роботі індивідуальний план розвитку учня з особливими освітніми потребами. Сформовані знання про курикулум інклюзивного навчання, його структуру, індивідуальний план розвитку, індивідуальний навчальний план, індивідуальну навчальну програму, а також про зміст, умови, принципи корекційно-розвивальної роботи в системі навчання учнів з особливими освітніми потребами, реабілітаційний супровід.
29.	<i>Тема 29.</i> Технології роботи в інклюзивному класі та особливості оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими потребами	Сформована здатність реалізовувати освітній процес в інклюзивному класі. Сформовані знання про диференційований підхід у навчальному процесі, спільне викладання у співпраці учителя та асистента учителя, застосування арттерапевтичних технологій в освітньому процесі, здійснення оцінювання навчальних досягнень учнів із особливими освітніми потребами, застосування оцінювальних суджень, формування учнівського портфолію.

Змістовий модуль 4. Пропедевтична практика

30.	Тема 30. Виконання практичних завдань	Розвиток педагогічних здібностей, опанування методиками педагогічних досліджень, технологіями організації педагогічного спілкування з учнем, класним колективом, вироблення професійної культури
-----	---------------------------------------	--

Політика організації вивчення навчальної дисципліни

- ✓ *Формат дисципліни:* викладання курсу відбувається із поєднанням традиційного (офлайн), он-лайн навчання та самостійного навчання (Blended Learning).
- ✓ *Навчальний контент:* зміст навчального курсу представлено у навчально-методичному комплексі, у якому представлені: робоча програма, тематика та зміст семінарських й практичних занять, джерельна база із доступом до електронних примірників, презентаційний матеріал, вимоги та завдання індивідуального навчально-дослідного завдання, підсумкової роботи; уся інформація щодо курсу доступна на основній платформі дистанційного навчання Moodle, у якій також надана студентам можливість здачі виконаних завдань.
- ✓ *Основні форми навчання:* лекційні, семінарські та практичні заняття, самостійна робота.
- ✓ *Методи навчання:* словесні, наочні практичні; індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові та дослідницькі.
- ✓ *Практична робота:* передбачає виконання різноманітних завдань практичного характеру із фіксацією їх результату у практикумі.
- ✓ *Науково-методичний супровід:* здійснюється у формі консультацій з метою надання викладачем курсу індивідуальної та групової допомоги студентам у подоланні труднощів у засвоєнні навчального матеріалу.

Політика оцінювання

- ✓ Викладання навчальної дисципліни та оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюються на засадах академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату й допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Використання будь-яких джерел інформації, девайсів та гаджетів під час тестування заборонене.
- ✓ Відвідування занять є обов'язковими для здобувачів освітніх послуг. Вибіркова участь допускається за погодження із викладачем навчального курсу у разі вагомих підстав та оформлення індивідуального навчального плану.
- ✓ Надані для оцінювання виконані завдання із порушенням термінів без поважних причин (підтверджуються відповідним документом), оцінюються на нижчу оцінку, на 20% від максимальної оцінки. Перескладання модулів відбувається із завіреного дозволу деканату. Повторне виконання оцінених завдань не передбачено.
- ✓ У процесі вивчення навчальної дисципліни здійснюється поточний контроль успішності (під час семінарських та практичних занять, виконання індивідуально-практичного завдання) та підсумковий контроль (розв'язання тестових завдань та ситуаційних задач).
- ✓ Оцінювання навчальних досягнень студентів з даної навчальної дисципліни здійснюється за допомогою різноманітних форм та методів роботи, а також застосовуються:

- *принципи оцінювання*: дієвості, об'єктивності, єдності вимог, систематичності, індивідуальності;
- *загальні критерії оцінювання знань*: якість, гнучкість, систематичність, міцність, повнота, глибина, усвідомленість, оперативність
- *дотримання правил та вимог*: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

Розподіл балів

Загальна кількість балів, яку студент/ка може здобути під час вивчення навчальної дисципліни – 100 балів.

Загальний розподіл балів, які отримують студенти за навчальну діяльність

<i>Поточне тестування та самостійна робота</i>					<i>ІНДЗ (Прак- тикум)</i>	<i>Підсум- ковий тест (екзамен)</i>	<i>Сума</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>	<i>Змістовий модуль 2</i>	<i>Змістовий модуль 3</i>	<i>Змістовий модуль 4</i>	<i>Змістовий модуль 5</i>	10	10	100
Вступ до педагогічної професії	Загальні основи педагогіки. Теорія виховання	Дидактика. Основи школознавства	Основи інклюзивної освіти	Пропедевтична практика			
10	25	25	10	10			

Загальна шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Розподіл балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка</i>	<i>Тлумачення</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	
				<i>для екзамену</i>	<i>для заліку</i>
90 -100	A	Відмінно	відмінне оволодіння дисципліною, допускається мінімальна кількість помилок	Відмінно	Зараховано
85-89	B	Дуже добре	вище середнього рівня з кількома помилками	Добре	
75-84	C	Добре	загалом результат позитивний, однак має деякі недоліки, незначні помилки		
65-74	D	Задовільно	результат містить значну кількість недоліків	Задовільно	
60-64	E	Достатньо	результат задовольняє мінімальні критерії		
35-59	Fx	Незадовільно	необхідно повторно перескласти навчальну дисципліну	Незадовільно	Зараховано
0-34	F		необхідний обов'язковий повторний курс		

Базова і допоміжна література до ЗМ І-ІІІ

Базова література

1. Андрощук І. Методика виховної роботи: навч. пос. Тернопіль: Навч. книга–Богдан. 2013. 320 с.
2. Башкір О.І. Теорія виховання. Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2016. 96с.
3. Бех І. Д. Виховання особистості : Підруч. для вищих навч. закл. К. : Либідь, 2008. 840 с.
4. Бех І.Д. Психологічні джерела виховної майстерності: Навч. посіб. К.: Академвидав, 2009. 248 с.
5. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: Посібник. Дрогобич: Коло, 2006. 326 с.
6. Зайченко І.В. Педагогіка: підручник .3-тє видання, перероблене та доповнене. К.: Видавництво Ліра-К, 2016. 608 с.
7. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посіб. К.: Вища школа, 1997. 304 с.
8. Касьяненко М. Д. Педагогіка співробітництва. К.: Вища школа, 1993. 320 с.
9. Лаппо В. В. Основи педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 284 с.
10. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії. Практикум Вид. друге, випр. і доп. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2017. 194 с.
11. Омеляненко В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації : практикум. 2-е вид., випр. К. : Знання-Прес, 2006. 423 с.
12. Онишків З. М. Основи школознавства: Навч. посібн. для студ. пед. вузів. 3-є вид., допов. і перероб. Тернопіль: Навч. книга Богдан, 2003.176 с.
13. Оржеховська В.М. Посібник з самовиховання. К.: ІЗМН, 1996. 192 с.
14. Орієнтовний зміст виховання в національній школі: Метод. рекомендації . За ред. Є. І. Коваленко. К.: ІЗМН, 1996. 156 с.
15. Педагогічна практика : методичні рекомендації з питань організації і проведення / уклад.: Мешко Г.М., Удич З.І., Нестайко І.М., Груць Г.М. Тернопіль: ТНПУ, 2021. 112 с.
16. Рацул А. Б. Педагогіка: інформативний виклад : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ : Слово, 2016. 344 с.
17. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка К.: ІЗМН, 1997. 232 с.
18. Удич З.І. Психолого-педагогічна готовність вчителя до організації самовиховання старшокласників: Навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Тернопіль: Прінт-офіс, 2009. 248 с.
19. Удич З.І. Педагогіка : практикум для студентів педагогічних спеціальностей. Тернопіль : КІЦ «ПРИНТ-ОФІС», 2016. 115 с.
20. Чайка В. М. Основи дидактики: Навч. посіб. К.: Академвидав, 2011. 240 с.

Допоміжна література

1. Галузяк В.М. М.І. Сметанський, В.І. Шахов. Педагогіка: Навч. посіб. 4-те вид., виправл. і доповн. Вінниця: Держ. картогр. ф-ка, 2007. 400 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посіб. К.: Академвидав, 2004. 532 с.
3. Креативна педагогіка : 144 форми, прийоми і методи роботи для творчого навчання і виховання. Київ : Шкільний світ, 2017. 96 с.
4. Кузьмінський А.І. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. К.: Знання Прес, 2003. 429 с.
5. Кузьмінський А.І. Педагогіка: Підручник. К.: Знання Прес, 2003. 418 с.
6. Мазоха Д. С. Педагогіка : Навч. посіб. для студ. вузів. К.: ЦУЛ, 2005. 232 с.
7. Максимюк С.П. Педагогіка : Нав. посіб. К.: Кондор, 2005. 667 с.
8. Мельничук С.Г. Педагогіка (Теорія виховання): Навчальний посібник К.: Видавничий дім «Слово», 2012. 288 с.
9. Матяшук В.П. Сучасне патріотичне виховання в школах України. Тернопіль «Мандрівець», 2014. 384 с.
10. Мойсеюк Н. Е. Педагогіка: Навч. посіб. 3-є вид. К.: ВАТ КДНК, 2001. 608 с.
11. Рибалка В. В. Психологія та педагогіка праці особистості: від обдарованості дитини до майстерності дорослого : посібник. К. : Ін-т обдарованої дитини НАПН України, 2014. 220 с.

-
12. Руденко Ю. Д. Українська козацька педагогіка: витоки, духовні цінності, сучасність : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. Київ : МАУП, 2007. 344 с.
 13. Рудницька, О. П. Педагогіка: загальна та мистецька : навчальний посібник / О. П. Рудницька ; гол. ред. Б. Є. Будний. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2005. 360 с.
 14. Сікорський П. І. Теоретико-методологічні основи диференційованого навчання. Львів: Каменяр, 1998. 196 с.
 15. Фіцула М. М. Педагогіка: Навч. посіб. К.: Академія, 2005. 560 с.
 16. Щербань П. М. Прикладна педагогіка: Навч.-метод. посібник. К.: Вища школа, 2002. 215 с.
 17. Ягупов В. В. Педагогіка: Навч. посіб. К.: Либідь, 2002. 560 с.
 18. Якубовський О. П. Управління навчальним процесом: Навч.-метод. посіб. Одеса: АстроПринт, 1998. 116 с.
 19. Ярошук Л. Г. Методика виховної роботи : Навч. посіб. 2-е вид., випр. К. : Вид. дім «Слово», 2012. 320 с.

Словники й довідники

1. Бродовська В.Й. Тлумачний словник психологічних термінів в українській мові: Словник. 2-е вид. К.: ВД «Професіонал», 2005. 224 с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ, 1997. 376 с.
3. Енциклопедія батьківства : посібник з сімейного виховання. К.: КНТ, 2008. 592 с.
4. Енциклопедія освіти. Акад. пед. наук України; гол. ред. В.Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
5. Освітні технології. Навчально-методичний посібник. За заг. Ред. О.М. Пехоти. К.: А.С.К., 2001. 348 с.
6. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання. К.: АПН, 2007. 144с.
7. Психологія особистості: Словник-довідник. За ред. П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. К.: Рута, 2001. 320 с.
8. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. освіти. 2-ге вид., стер. Суми : Унів. кн., 2011. 320 с.
9. Шапар В.Б. Психологічний тлумачний словник: близько 2500 термінів. Х.: Прапор, 2004. 640 с.
10. Якса Н.В. Соціально-педагогічний тезаурус. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2006. 154 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Освітній портал «Педагогічна преса»: <https://pedpresa.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського: <http://dnpb.gov.ua/ua/>
3. Український освітній портал: <https://teacher.in.ua/>
4. Студія онлайн-освіти «ЕдЕра»: <https://courses.ed-era.com/login?next=/dashboard>
5. Освітній проєкт «На Урок»: <https://naurok.com.ua>
6. Веб-ресурс «Нова українська школа»: <https://nus.org.ua/>
7. Освітні програми. Міністерство освіти і науки України : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
8. Державні стандарти. Міністерство освіти і науки України : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>

Базова і допоміжна література до ЗМ IV.

Базова література

1. Асистент вчителя у закладі загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання: навчально-методичний посібник / Уклад.: Колупаєва А.А. та ін. Х.: Вид-во «Ранок», 2019. 216 с.
2. Інклюзивна освіта від А до Я: poradnik для педагогів і батьків / Укл. Н. В. Заєркова, А. О. Трейтяк. К., 2016. 68 с.
3. Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О.О., Дятленко Н.М., Софій Н. З., Найда Ю. М. Під заг. ред. Шинкаренко В.І. К.: Тов. «Видавничий дім «Плеяди». 2011. 100 с.
4. Колупаєва А., Таранченко О. Діти з особливими потребами в загальноосвітньому просторі. К. : Літера ЛЕД, 2019. 112 с.
5. Колупаєва А., Таранченко О. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Х.: Вид-во«Ранок», 2019. 304 с.
6. Кузава І.Б. Інклюзивна освіта дошкільників, які потребують корекції психофізичного розвитку: теорія і методика. Луцьк, ПП Іванюк В.П., 2013. 292 с.
7. Миронова С.П. Педагогіка інклюзивної освіти: Навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський, 2016. 164 с.

-
8. Основи інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник / за заг. ред. Колупасової А.А. К.: «А.С.К.», 2012. 308 с.
 9. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: Навч.-метод. посіб. / За заг. ред. М. А. Порошенко та ін. К. : 2018. 252 с.
 10. Педагогіка інклюзивної освіти: Навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. 164 с.
 11. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: Навч. посіб. Київ :ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.
 12. Теорія і практика інклюзивної освіти : навчально-методичний посібник / упоряд. К. М. Бондар. 2-ге вид., доп. Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. 170 с.
 13. Середовище, що належить дітям: poradnik для педагогів закладів дошкільної освіти / Упор. : Наталія Софій, Юлія Найда. Київ 2019.
 14. Удич З.І. Основи інклюзивної освіти: Навч.-метод. посіб. Тернопіль: КІЦ «ПРИНТ-ОФІС», 2015. 378 с.
 15. Удич З.І. Основи інклюзивної освіти: Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни. Тернопіль: КІЦ «ПРИНТ-ОФІС», 2015. 143с.
 16. Удич З.І. Інклюзивна освіта: практикум для студентів педагогічних спеціальностей. Тернопіль : КІЦ «ПРИНТ ОФІС». 2016. 141 с.
 17. Швед М. Основи інклюзивної освіти: підручник. Львів, 2015. 360 с.
 18. Шевців З.М. Основи інклюзивної педагогіки: Підручник. Вид. 2-ге, виправлене, доповнене. Львів: «Новий світ – 2000», 2020. 264 с.

Допоміжна література

1. Данілавичюте Е.А., Литовченко С.В. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 360 с.
2. Єфімова С.М., Королюк С.В. Лідерство та інклюзивна освіта: навчальний курс та методичний посібник. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 164 с.
3. Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл: Посіб./ [Тоні Бут]; пер. з англ. К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 190 с.
4. Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: Навч.-метод. посіб. / Кол. упорядників: Патрикєєва О. О., Дятленко Н. М., Софій Н. З., Найда Ю. М. Під заг. ред. Шинкаренко В. І. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди»», 2013. 100 с.
5. Індекс інклюзії: загальноосвітній навчальний заклад: Навч.-метод. посіб. / Кол. упорядників: Патрикєєва О. О., Софій Н. З., Луценко І. В., Василяшко І. П. Під заг. ред. Шинкаренко В. І., К.: ТОВ «Видавничий дім: Плеяди», 2013. 96 с.
6. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник / За заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової-Еннс О.В. К., 2012. 216 с.
7. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навч.-метод. посіб. / За заг. ред. Л.І. Даніленко. К.. 2007. 128 с.
8. Колупасова А.А., Данілавичюте Е.А., Литовченко С.В. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 192 с.
9. Колупасова А., Таранченко О. Інклюзивна практика. Технології навчання. К. : Літера ЛЕД, 2019. 160 с.
10. Особливі діти в умовах загальноосвітньої школи (досвід закладів освіти Дніпровського району м. Києва). Практично- метод. посіб. / Упорядник Сидоренко Н.А. К., 2015. 64 с.
11. Організація інклюзивного навчання в закладах загальної середньої школи: Метод. посіб. / Упорядник: Н. Приймак. Тернопіль: Мандрівець, 2019. 17 с.
12. Підтримай себе – підтримай дитину: путівник для батьків дітей з особливими потребами / Методичні матеріали / Авторський колектив проекту «Інклюзивна освіта: крок за кроком». К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 34 с.
13. Психологічний супровід інклюзивної освіти : Метод. рек. / автор. кол. за заг. ред. А. Г. Обухівська. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. 92 с.
14. Спільне викладання в інклюзивному класі: Метод. матеріали / Укладач: Софій Н., К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 70 с.
15. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: Метод. посіб. / Під заг. ред. Софій Н. З.. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 66 с.
16. Школа для кожного: посібник / Упорядник: Байда Л. Ю. К., 2015. 60 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком». URL: <http://www.ussf.kiev.ua/>
2. Інклюзивна освіта URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya>
3. Інклюзивна освіта: принципи формування сприятливого освітнього середовища. URL: <https://naurok.com.ua/upgrade/inclusive>
4. Національна Асамблея людей з інвалідністю України. URL: <https://naiu.org.ua/>
5. Робота вчителів початкових класів з дітьми із особливими освітніми потребами. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-SmartOsvita+Inc+1/about>
6. Словник жестової мови. Spreadthesign. URL: <https://www.spreadthesign.com/uk.ua/search/>
7. Універсальний дизайн. URL: <http://ud.org.ua/>
8. Центр здоров'я та розвитку «Коло сім'ї». URL: <https://www.youtube.com/channel/UCv4DEnt0e5i9Q62rFzUAibA>